ILFORD PHOTO

HARMAN technology Ltd

SIKKERHEDSDATABLAD
PQ Universal Fremkalder

1 IDENTIFIKATION AF STOFFET/DET KEMISKE PRODUKT OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

PRODUKTNAVN	PQ Universal Fremkalder
PRODUKTNR.	1155091; 1155082; 1757314
INTERNT ID	10027
ANVENDELSE	Fremkalder
LEVERANDØR	Focus Trading AB, Laxfiskevägen 16, S-433 23 PARTILLE Sverige, Tel 0046 31 336 2300
KONTAKTPERSON	Lars Kjellgren, Tel: +46 31 336 23 13, Email: lars.kjellgren@ilford.se
NØDTELEFON	Kontakt Læge (som kan ringe til Giftinformationscentralen for yderligere hjælp - tlf.: 35 31 35 31)
EMBALLAGE	500ml 1 Litre 5 Litre

2 FAREIDENTIFIKATION

Irriterer øjnene. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Mulighed for kræftfremkaldende effekt. Meget giftig for organismer, der lever i vand. Mulighed for varig skade på helbred.

KLASSIFICERING (1999/45) Carc. Cat. 3;R40, Muta Cat. 3;R68. Xi;R36. R43. N;R50.

3 SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

Navn	EC-nr.:	CAS-nr.	Indhold	Klassificering (67/548)
1-Phenyl-4-Methyl-4-Hydroxymethyl-3-Pyrazolidone	235-920-3	13047-13-7	< 1	T;R48. Xn;R22. N;R51/53.
Diethylenetriamine Pentaacetic Acid Na5	205-391-3	140-01-2	1-5%	Xi;R36/38.
HYDROQUINON	204-617-8	123-31-9	1-5%	Carc. Cat. 3;R40 Muta. Cat. 3;R68 Xn;R22 R43 Xi;R41 N;R50
Kaliumcarbonat	209-529-3	584-08-7	5-10%	Xi;R36,R38.
NATRIUM HYDROXID	215-185-5	1310-73-2	< 1	C;R35

Hele teksten for alle R-sætninger er vist i afsnit 16.

4 FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

INDÅNDING

Mindre sandsynlig eksponeringsvej, da produktet ikke indeholder flygtige stoffer. Flyt straks tilskadekomne til frisk luft. Søg læge ved fortsatte gener.

INDTAGELSE

Den skadede flyttes straks fra eksponeringskilden. Skyl munden grundigt. Drik et par glas vand eller mælk. FREMKALD IKKE OPKASTNING. Søg straks læge.

HUDKONTAKT

Fjern den tilskadekomne fra det forurenede område. Fjern forurenet beklædning. Vask straks huden med sæbe og vand. Ved vedvarende irritation, kontakt læge.

ØJENKONTAKT

Den tilskadekomne flyttes straks væk fra eksponeringskilden. Kontaktlinser fjernes, før skylning påbegyndes. Skyl straks med rigelige mængder vand med udspilet øjenlåg. Fortsæt skylning i mindst 15 minutter. Ved vedvarende irritation, kontakt læge.

5 BRANDBEKÆMPELSE

SLUKNINGSMIDLER

Produktet er ikke brændbart. Brug egnet slukningsmiddel mod omgivende brand.

SÆRLIGE FORHOLDSREGLER VED BRANDBEKÆMPELSE

Undgå indånding af røggasser.

USÆDVANLIGE BRAND- OG EKSPLOSIONSRISICI

Ingen usædvanlig brand- eller eksplosionsfare angivet.

SÆRLIGE FARER

Produktet kan ikke brænde, men ved ophedning kan dannes sundhedsskadelige dampe.

BESKYTTELSESUDSTYR TIL SLUKNINGSPERSONEL

Beskyttelsesudstyr vælges under hensyntagen til eventuelle andre kemikalier. Valg af åndedrætsværn ved brand: Følg virksomhedens generelle forholdsregler.

6 FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

PERSONLIGE SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

Undgå kontakt med hud og øjne. Sørg for tilstrækkelig ventilation. Vedrørende personlige værnemidler, se punkt 8.

MILJØBESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

Må ikke udledes til kloak, jord eller vandløb. Produktet bør ikke henkastes i naturen, men opsamles og afleveres efter aftale med de lokale myndigheder.

METODER TIL OPRYDNING

Vedrørende bortskaffelse, se punkt 13. Benyt nødvendige værnemidler. Små mængder kan skylles i kloakken med rigeligt vand. Undgå forurening af vandressourcer eller kloak. Opsuges med vermikulit, tørt sand eller jord og anbringes i beholdere. Vask forurenet område med store mængder vand. Udslip af større mængder til afløb skal undgås.

7 HÅNDTERING OG OPBEVARING

FORHOLDSREGLER VED BRUG

Sørg for god ventilation. Undgå spild og kontakt med hud og øjne. Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen. Læs og følg producentens anvisninger.

FORHOLDSREGLER VED OPLAGRING

Opbevares i lukket originalemballage på et tørt sted. Oplagres frostfrit. Opbevares på et godt ventileret sted og ved temperaturer under 25° C.

OPLAGRINGSKLASSE

Kemikalierum.

8 EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

Navn	Ref	Grænseværdier		Grænseværdier		Anm.
HYDROQUINON	GRV					
NATRIUM HYDROXID	GRV					

GRV = Grænseværdier for stoffer og materialer.

VÆRNEMIDLER

PROCESFORHOLD

Etabler øjenskyllestation og nødbruser nær ved arbejdsstedet.

TEKNISKE FORANSTALTNINGER

Sørg for tilstrækkelig rumventilation og lokal udsugning. Må ikke håndteres i trange rum uden tilstrækkelig ventilation.

ÅNDEDRÆTSVÆRN

Åndedrætsværn ikke påkrævet.

HÅNDBESKYTTELSE

Brug kemikalieresistente handsker. Ved langvarig eller regelmæssig gentagen kontakt bruges handsker lavet af: butyl gummi (tykkelse >= 0, 36 mm, gennembrudstid > 480 min), nitril gummi (tykkelse >= 0, 38 mm, gennembrudstid > 480 min) eller neopren (tykkelse >= 0, 65 mm, gennembrudstid > 240 min). For beskyttelse mod kortvarige stænk bør modsvarende handsker med gennembrudstid > 60 min anvendes. Undgå handsker lavet af naturlatex. Beskyttelseshandskerne skal være i overensstemmelse med specifikationerne i EU direktiv 89/886/EEC og standard EN374.

ØJENBESKYTTELSE

Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm.

YDERLIGERE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

Brug egnet beskyttelsestøj for at undgå risiko for hudkontakt.

9 FYSISK- KEMISKE EGENSKABER

UDSEENDE	Klar væske		
FARVE	Lysegul		
LUGT	Ingen karakteristisk lugt.		
OPLØSELIGHED	Opløseligt i vand.		
KOGEPUNKT (°C)	>100 760 mm Hg	**RELATIV MASSEFYLDE**	1.23
pH-VÆRDI, KONC. OPLØSNING	10.5	**pH-VÆRDI, FORTYNDET OPLØSNING**	10.5 (1 + 9)

10 STABILITET OG REAKTIVITET

STABILITET

Stabil ved de foreskrevne opbevaringsbetingelser. Ingen særlige stabilitetsproblemer.

FORHOLD DER SKAL UNDGÅS

Undgå kraftig varme i længere tid. Undgå kontakt med syrer.

FARLIG POLYMERISERING

Polymeriserer ikke.

MATERIALER SOM SKAL UNDGÅS

Stærke syrer. Undgå kontakt med andre fotografiske opløsninger og/eller rengøringsmidler.

FARLIGE NEDBRYDNINGSPRODUKTER

Ved brand/stærk opvarmning dannes: Svovlholdige gasser (SOx).

11 TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

TOKSIKOLOGISK INFORMATION

Denne kemiske blanding er ikke blevet testet for helbreds effekt. Den angivne eksponerings effekt er baseret på eksisterende data for de individuelle komponenter blandingen består af.

INDÅNDING

Kan irritere luftvejene/lungerne.

INDTAGELSE

Farlig ved indtagelse. Kan fremkalde ubehag ved indtagelse.

HUDKONTAKT

Irriterer huden. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Kan medføre allergisk kontakteksem.

ØJENKONTAKT

Irritation af øjne og slimhinder. Gentagen udsættelse kan medføre kronisk øjenkatar.

SUNDHEDSFARE

Stærkt irriterende ved længere tids hudkontakt. Kan medføre hudirritation/eksem. Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden. Irriterer øjnene.

Stænk og dampe kan virke øjenirriterende.

Kan medføre overfølsomhed.

ANDEN SUNDHEDSFARE

Hydroquinon: Kræftfremkaldende, kategori 3. Mutagen kategori 3. ACGIH A3 IARC 3 IARC liste over stoffer, der er kræftfremkaldende hos dyr. IARC International Agency for Cancer Research.

OPTAGELSESVEJE

Øjenkontakt. Indtagelse.

MEDICINSK INFORMATION

Kan forværre eksisterende: Hudlidelser og allergier. Allerede eksisterende øjenproblemer.

Navn	HYDROQUINON
TOKSISK DOSIS 1, LD 50	320 mg/kg (oral-rotte)
TOKSISK DOSIS 2, LD 50	>900 mg/kg (hud-rotte)
Navn	Diethylenetriamine Pentaacetic Acid Na5
TOKSISK DOSIS 1, LD 50	>4000 mg/kg (oral-rotte)
Navn	Kaliumcarbonat
TOKSISK DOSIS 1, LD 50	2570 mg/kg (oral-mus)
TOKSISK DOSIS 2, LD 50	1870 mg/kg (oral-rotte)

12 MILJØOPLYSNINGER

ØKOTOKSICITET

Produktet indeholder et stof, som er meget giftigt for organismer, der lever i vand.

MOBILITET

Produktet er vandopløseligt.

BIOAKKUMULERINGSPOTENTIALE

Data om bioakkumulering er ikke oplyst.

NEDBRYDELIGHED

Ingen tilgængelige oplysninger.

Navn	HYDROQUINON
LC 50, 96 T, FISK, mg/l	0.10-0.18 (Fathead Minnow)
EC 50, 48 T, DAPHNIA, mg/l	0.05
IC 50, 72 T, ALGER, mg/l	1.0
Navn	Diethylenetriamine Pentaacetic Acid Na5
LC 50, 96 T, FISK, mg/l	>1000 (lepomis macrochirus)
EC 50, 48 T, DAPHNIA, mg/l	>500 (daphnia magna)
Navn	Natriumsulfit
LC 50, 96 T, FISK, mg/l	220 - 460
EC 50, 48 T, DAPHNIA, mg/l	69

13 FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE

BORTSKAFFELSESMETODER

Brugte, såvel som ubrugte kemikalierester må ikke bortskaffes via det offentlige afløbssystem, men skal afleveres som kemikalieaffald med angivelse af korrekt affaldsgruppe og affaldskort. I tvivlstilfælde kontaktes de lokale myndigheder for yderligere vejledning.

14 TRANSPORTOPLYSNINGER

GENERELT UNDTAGET VED BEGRÆNSET MÆNGDE.

OFFICIEL GODSBETEGNELSE UN3082, Environmentally hazardous substance, liquid, n.o.s. (contains hydroquinone).

UN-NR.	3082	**ADR KLASSE NR.**	9 (M6)
ADR-KLASSE	Andre farlige stoffer	**ADR PAKKEGRUPPE**	III
ADR-FARENR.	90 Miljøfarligt stof; diverse farlige stoffer.	**TUNNELRESTRIKTIONSKODE**	(E)
ADR-ETIKETNR.	9	**RID-KLASSE**	9
RID PAKKEGRUPPE	III	**UN-NR, SØTRANSPORT**	3082
IMDG-KLASSE	9	**IMDG-EMBALLAGEGRUPPE**	III

EMS	F-A, S-F	**UN-NR. FLYTRANSPORT**	3082
ICAO KLASSE	9	**EMBALLAGEGRUPPE**	III

15 OPLYSNINGER OM REGULERING

FAREMÆRKNING

Sundhedsskadelig

Miljøfarlig

INDEHOLDER HYDROQUINON

RISIKOSÆTNINGER

R36	Irriterer øjnene.
R40	Mulighed for kræftfremkaldende effekt.
R43	Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
R50	Meget giftig for organismer, der lever i vand.
R68	Mulighed for varig skade på helbred.

SIKKERHEDSSÆTNINGER

S2	Opbevares utilgængeligt for børn.
S26	Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.
S36/37	Brug særligt arbejdstøj og egnede beskyttelseshandsker.
S46	Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket.
S61	Undgå udledning til miljøet. Se særlig vejledning/leverandørbrugsanvisning.
S64	Ved indtagelse, skyl munden med vand (kun hvis personen er ved bevidsthed).

EU DIREKTIVER

Stofdirektivet 67/548/EØF. Præparatdirektivet 1999/45/EF.

16 ANDRE OPLYSNINGER

GENEREL INFORMATION

HARMAN technology MENER AT INFORMATION OG ANBEFALINGER GIVET HER ER BASERET PÅ KORREKTE OG FAKTISKE DATA. DET BETYDER DOG IKKE UDVIDET GARANTI AF NOGEN ART PÅ BAGGRUND AF DISSE INFORMATIONER. INFORMATIONERNE BRUGES KUN SOM SUPPLEMENT TIL ANDEN KENDT INFORMATION FOR AT MULIGGØRE UAFHÆNGIG VURDERING AF FULDSTÆNDIGHEDEN OG ANVENDELIGHEDEN AF ALLE INFORMATIONER FOR AT SIKRE KORREKT BRUG OG BORTSKAFFELSE AF PRODUKTET SAMT SIKKERHED OG HELBRED FOR ANSATTE OG KUNDER.

REFERENCER

Material Safety Data Sheet, Misc. manufacturers. European Photographic Chemical Industry Code of Practice For Classification And Labelling Dangerous Properties of Industrial Chemicals, 6. ed. , N. Sax, 1984.

UDARBEJDET AF

Dr Trevor Rhodes Tel: +44(0)1565 650000, email: trevor.rhodes@harmantechnology.com

UDARBEJDET 06/08/2010

REVISIONSNR. / ERSTATTER SDB AF DATO 6

PQ Universal Fremkalder

R-SÆTNINGER (HELE TEKSTEN)

R35	Alvorlig ætsningsfare.
R48	Alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning.
R22	Farlig ved indtagelse.
R51/53	Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
R38	Irriterer huden.
R36/38	Irriterer øjnene og huden.
R36	Irriterer øjnene.
R43	Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.
R50	Meget giftig for organismer, der lever i vand.
R40	Mulighed for kræftfremkaldende effekt.
R68	Mulighed for varig skade på helbred.
R41	Risiko for alvorlig øjenskade.